

АСПЕКТИ ЗАСТОСУВАННЯ
ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ
У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

к.п.н., доцент Анна Клеба

Комунальний заклад

«Харківська гуманітарно-педагогічна академія»

Харківської області

Війна росії проти України змусила всіх зіткнутися із низкою викликів: вижити, продовжувати надавати якісні освітні послуги, зберегти науковий потенціал і, підлаштовуючись під нові умови, не втратити надію на подальший розвиток. Особливо гостро ці питання постали перед закладами вищої освіти, які опинилися на лінії вогню. Тому саме науково-педагогічні та педагогічні працівники виявились кістяком, який дозволяє утримувати позиції та продовжувати працювати.

Збройна агресія росії не могла оминати заклади вищої освіти України. На діяльності одних війна далася взнаки мінімально, інші ж у зв'язку з окупацією мали евакуюватися в безпечніші регіони або, залишившись на підконтрольній українському уряду території, зазнали руйнування і тому їм довелося адаптуватися під кардинально нові умови. Незважаючи на складні умови, заклади вищої освіти провели вступну кампанію і розпочали навчання здобувачів вищої освіти.

Сьогодні потребує забезпечення освітнього простору фахівцями, здатними працювати у нових умовах та нести відповідальність за наслідки своєї роботи. Особливо це стосується фахівців педагогічного спрямування, які мають не лише оволодіти необхідними професійними навичками, уміти орієнтуватися у кризовому суспільстві, але й володіти на високому рівні відповідною інформаційно-комунікаційною компетентністю. Тому, важливого значення набуває формування та розвиток компетентностей майбутнього фахівця закладів вищої освіти щодо оволодіння та запровадження інформаційно-комунікаційними технологіями.

Використання інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) сприяє засвоєнню здобувачами освіти як теорії так і практики. За допомогою інформаційно-комунікаційних технологій забезпечується перетворення здобувачів вищої освіти на активних учасників освітнього процесу.

В. Биков, О. Білоус та Ю. Богачков виокремлюють ІК-компетентність, як важливий елемент у підготовці кваліфікованого фахівця [3].

Дослідник О. Овчарук характеризує ІК-компетентність як уміння запроваджуватись ІКТ на практиці з метою задоволення особистих потреб та вирішення професійних завдань, які виникають у певній виді діяльності [3].

Н. Баловсяк виокремлює три компоненти ІК-компетентності особистості:

- інформаційна складова (вміння ефективно опрацьовувати інформацію на всіх етапах її пошуку та представлення);
- комп'ютерно-технологічна складова (рівень оволодіння комп'ютером та відповідним програмним забезпеченням);

– процесуально-діяльнісна складова (використання сучасних інструментів інформаційно-комунікаційних технологій для роботи з інформаційними ресурсами та вирішення завдань) [1, с. 227–256].

Одним із аспектів використання ІКТ у підготовці майбутніх педагогів закладів вищої освіти є трансформація ролі студента в освітньому процесі. Це можливість активно формувати власний процес отримання знань та визначати індивідуальний напрямок руху у навчанні. Запровадження програмними продуктами, мультимедійними презентаціями, електронними освітніми ресурсами, базами даних, електронними бібліотеками сприяє розвитку комплексного розуміння сутності процесів, одержанню безперешкодного доступу до інформаційної бази будь-коли; допомозі в опрацюванні великого обсягу інформації, вміння самостійно опрацювати та вивчати навчальний матеріал, швидкого пошуку інформації для вирішення навчальних задач та можливість самостійно обирати шляхи їх розв'язку.

За допомогою інформаційно-комунікаційних технологій існує швидкий зворотній зв'язок здобувачів вищої освіти з викладачем, здійснюється навчання використання сучасних ІКТ для підвищення якості освітнього процесу.

Також, інформаційно-комунікаційні технології мотивують до підвищення рівня знань та розвитку креативного мислення, забезпечення економії навчального часу. Інтерактивність та мультимедійна наочність навчального процесу забезпечує розширене представлення інформації, як наслідок, краще засвоєння знань [2, с. 82].

Формування практичних навичок здійснюється такими засобами ІКТ як: Інтернет-технології (web-сайти, соціальні мережі), телекомунікаційні технології (форуми, відео форуми, конференції), мультимедійні та програмні комплекси. Це надає змогу майбутнім фахівцям закладів вищої освіти розвитку пошукових здібностей, уміння працювати з інформацією, підвищення свого творчого потенціалу та самостійної пізнавальної роботи.

Таким чином, в умовах постійної динамічно поновлюваної інформації перед системою вищої освіти зростають вимоги до підготовки майбутніх педагогів, спроможних до постійного професійного зросту із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.

Література:

1. Баловсяк Н.В. Формування інформаційної компетентності майбутнього економіста в процесі професійної підготовки : дис... канд. пед. наук : 13.00.04. Київ : Інститут педагогіки і психології професійної освіти АПН України, 2006. 334 с.
2. Кінаш І. А. Інформаційні технології в економічній освіті. *Інформаційні технології в освіті*. Вип. 10, 2011. С. 80-87.
3. Основи стандартизації інформаційно-комунікаційних компетентностей в системі освіти України : метод. рекомендації / [В. Ю. Биков, О. В. Білоус, Ю. М. Богачков та ін.] ; за заг. ред. В. Ю. Бикова, О. М. Спіріна, О. В. Овчарук. К. : Атіка, 2010. 88 с.